2025/1554

28.7.2025

SKLEP SVETA (SZVP) 2025/1554

z dne 25. julija 2025

o ukrepu pomoči v okviru Evropskega mirovnega instrumenta za podporo oboroženim silam Džibutija

SVET EVROPSKE UNIJE JE –

ob upoštevanju Pogodbe o Evropski uniji in zlasti členov 28(1) in 41(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga visokega predstavnika Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko,

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Sklep Sveta (SZVP) 2021/509 ([1]) vzpostavlja Evropski mirovni instrument (v nadaljnjem besedilu: Instrument), s katerim države članice financirajo ukrepe Unije v okviru skupne zunanje in varnostne politike za ohranjanje miru, preprečevanje konfliktov in krepitev mednarodne varnosti na podlagi člena 21(2), točka (c), Pogodbe. Na podlagi člena 1(2) Sklepa (SZVP) 2021/509 se mora Instrument uporabljati zlasti za financiranje ukrepov pomoči, kot so ukrepi za krepitev zmogljivosti tretjih držav ter regionalnih in mednarodnih organizacij na vojaškem in obrambnem področju.

(2) Svet je 24. oktobra 2023 sprejel sklepe o odobritvi revidirane strategije Unije za pomorsko varnost in njenega akcijskega načrta, v katerih je določen okvir za Unijo, da sprejme nadaljnje ukrepe za zaščito svojih interesov na morju ter zaščito svojih državljanov, vrednot in gospodarstva, hkrati pa spodbuja mednarodna pravila in popolno skladnost z mednarodnimi instrumenti, predvsem Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu (UNCLOS).

(3) Od oktobra 2023 so bili številni hutijevski napadi usmerjeni na plovila v Rdečem morju, Adenskem zalivu, Arabskem morju in Omanskem zalivu. Taki napadi ogrožajo življenje mornarjev na trgovskih plovilih ter pomenijo kršitev svobode plovbe na odprtem morju in pravice do tranzitnega prehoda v ožinah, ki se uporabljajo za mednarodno plovbo, kot je določeno v konvenciji UNCLOS. Ti napadi negativno vplivajo na trgovski ladijski promet in gospodarstva številnih držav v Uniji in regiji.

(4) Varnostni svet Združenih narodov je 10. januarja 2024 sprejel Resolucijo 2722 (2024), v kateri je najodločneje obsodil hutijevske napade na trgovska plovila, pri čemer je poudaril pomen uveljavljanja pravic in svoboščin plovil vseh držav do plovbe v Rdečem morju, tudi trgovskih plovil, ki plujejo skozi ožino Baab al-Mandab, v skladu z mednarodnim pravom, pri tem pa zahteval, da hutijevci nemudoma ustavijo vse tovrstne napade, in potrdil, da je treba v skladu z mednarodnim pravom spoštovati pravice in svoboščine trgovskih plovil do plovbe ter upoštevati pravico držav članic Združenih narodov, da v skladu z mednarodnim pravom svoja plovila zaščitijo pred napadi, vključno s tistimi, ki ogrožajo pravice in svoboščine do plovbe.

(5) Krepitev oboroženih sil Džibutija je v okviru krize v Rdečem morju pomemben element, ki prispeva k ohranjanju pomorske varnosti v regiji.

(6) Visoka predstavnica Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko je 8. januarja 2025 prejela prošnjo Džibutija, naj Unija pomaga oboroženim silam te države pri nabavi ključne opreme in infrastrukture ter zagotovitvi storitev za krepitev zmogljivosti njihove mornarice.

(7) Ukrepi pomoči se morajo izvajati ob upoštevanju načel in zahtev iz Sklepa (SZVP) 2021/509, zlasti skladno s Skupnim stališčem Sveta 2008/944/SZVP ([2]), ter v skladu s pravili za izvrševanje prihodkov in odhodkov, ki se financirajo v okviru Instrumenta.

([1]) Sklep Sveta (SZVP) 2021/509 z dne 22. marca 2021 o vzpostavitvi Evropskega mirovnega instrumenta in razveljavitvi Sklepa (SZVP) 2015/528 (UL L 102, 24.3.2021, str. 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/509/oj).

([2]) Skupno stališče Sveta 2008/944/SZVP z dne 8. decembra 2008, ki opredeljuje skupna pravila glede nadzora izvoza vojaške tehnologije in opreme (UL L 335, 13.12.2008, str. 99, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2008/944/oj).

(8) Svet vnovič potrjuje svojo odločenost, da bo varoval, spodbujal in uresničeval človekove pravice, temeljne svoboščine in demokratična načela ter krepil pravno državo in dobro upravljanje skladno z Ustanovno listino Združenih narodov, Splošno deklaracijo o človekovih pravicah in mednarodnim pravom, zlasti mednarodnim pravom človekovih pravic in mednarodnim humanitarnim pravom –

SPREJEL NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Vzpostavitev, cilji, področje uporabe in trajanje

1. Vzpostavi se ukrep pomoči Džibutiju (v nadaljnjem besedilu: upravičenka), ki se financira v okviru Evropskega mirovnega instrumenta (v nadaljnjem besedilu: Instrument) (v nadaljnjem besedilu: ukrep pomoči).

2. Cilji ukrepa pomoči so:

(a) krepitev sodelovanja na področju varnosti in obrambe med Unijo in Džibutijem;

(b) prispevati h krepitvi splošnih zmogljivosti oboroženih sil Džibutija za zaščito njihove suverenosti in pravic v skladu s Konvencijo Združenih narodov o pomorskem mednarodnem pravu ter okrepiti pomorsko varnost v Rdečem morju in s tem bolje zaščititi pomorske komunikacijske poti, trgovska plovila in pomorske vire, obalno prebivalstvo in njegove možnosti preživljanja pred številnimi pomorskimi krizami;

(c) okrepiti potencial Džibutija na področju pomorskega situacijskega zavedanja z dopolnitvijo operacij in pobud v okviru skupne varnostne in obrambne politike Unije v Rdečem morju.

3. Za dosego ciljev iz odstavka 2 se z ukrepom pomoči financirajo naslednje vrste opreme, ki ni zasnovana za uporabo smrtonosne sile, ter naslednja infrastruktura, blago in storitve, vključno s tehničnim usposabljanjem:

(a) izvajanje načrta za odpornost patruljnih plovil z zagotavljanjem usposabljanja na področju pomorskega izobraževanja in opreme za specializirane delavnice ter ponovna vzpostavitev dela pomorskih zmogljivosti Džibutija;

(b) obalna nadzorna postaja, vključno z delujočimi sredstvi za obveščevalno dejavnost, nadzor in izvidovanje ter plavajočim pontonom;

(c) sredstva za hitro posredovanje džibutske mornarice.

4. Ukrep pomoči traja 42 mesecev od datuma sprejetja tega sklepa.

Člen 2

Finančna ureditev

1. Referenčni finančni znesek za kritje odhodkov, povezanih z ukrepom pomoči, znaša 10 000 000 EUR.

2. Vsi odhodki se upravljajo v skladu s Sklepom (SZVP) 2021/509 ter pravili za izvrševanje prihodkov in odhodkov, ki se financirajo v okviru Instrumenta.

Člen 3

Dogovori z upravičenko

1. Visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko (v nadaljnjem besedilu: visoki predstavnik) z upravičenko sklene potrebne dogovore, da zagotovi, da ta izpolnjuje zahteve in pogoje, določene s tem sklepom, kar je pogoj za zagotavljanje podpore v okviru ukrepa pomoči.

2. Dogovori iz odstavka 1 vključujejo določbe, ki upravičenko zavezujejo, da zagotovi:

(a) da enote džibutijskih oboroženih sil, ki prejemajo podporo v okviru ukrepa pomoči, spoštujejo ustrezno mednarodno pravo, predvsem mednarodno pravo o človekovih pravicah in mednarodno humanitarno pravo;

(b) pravilno in učinkovito uporabo vseh sredstev, zagotovljenih v okviru ukrepa pomoči, za namene, za katere so bila zagotovljena;

(c) zadostno vzdrževanje vseh sredstev, zagotovljenih v okviru ukrepa pomoči, da se zagotovi njihova uporabnost in operativna razpoložljivost v njihovem življenjskem ciklu;

(d) da se sredstva, zagotovljena v okviru ukrepa pomoči, ne izgubijo ali prenesejo na osebe ali subjekte, ki niso opredeljeni v navedenih dogovorih.

3. Dogovori iz odstavka 1 vključujejo določbe o začasni ustavitvi in prenehanju podpore v okviru ukrepa pomoči, če se ugotovi, da upravičenka krši obveznosti iz odstavka 2.

Člen 4

Izvajanje

1. Visoki predstavnik je odgovoren za zagotavljanje, da se ta sklep izvaja v skladu s Sklepom (SZVP) 2021/509 in v skladu s pravili za izvrševanje prihodkov in odhodkov, ki se financirajo v okviru Instrumenta ter z integriranim metodološkim okvirom za ocenjevanje in opredelitev potrebnih ukrepov in kontrol za ukrepe pomoči v okviru Instrumenta.

2. Dejavnosti iz člena 1(3) izvaja *Défense Conseil International* – DCI Group.

Člen 5

Spremljanje, nadzor in ocenjevanje

1. Visoki predstavnik spremlja, ali upravičenka spoštuje obveznosti iz člena 3. S tem spremljanjem se zagotavlja boljša seznanjenost z okoliščinami in tveganji kršitev obveznosti, določenih v členu 3, ter prispeva k preprečevanju takih kršitev, tudi kršitev mednarodnega prava človekovih pravic in mednarodnega humanitarnega prava s strani enot džibutijskih oboroženih sil, ki prejemajo podporo v okviru ukrepa pomoči.

2. Nadzor opreme in blaga po odpremi se organizira na naslednji način:

(a) preverjanje dostave, pri čemer sile, ki so končne uporabnice, po prenosu lastništva podpišejo potrdila Instrumenta o dostavi;

(b) poročanje, pri čemer upravičenka letno poroča o dejavnostih, izvedenih z opremo, blagom in storitvami, zagotovljenimi v okviru ukrepa pomoči, in o popisu označenega blaga, dokler Politični in varnostni odbor (PVO) ne oceni, da tako poročanje ni več potrebno;

(c) obiski na terenu, pri čemer upravičenka visokemu predstavniku in revizorjem Instrumenta omogoči, da se na zahtevo izvedejo kontrole na terenu in revizije Instrumenta.

3. Visoki predstavnik po zaključku ukrepa pomoči opravi končno ocenjevanje, da oceni, ali je ukrep pomoči prispeval k doseganju ciljev iz člena 1(2).

Člen 6

Poročanje

V obdobju izvajanja visoki predstavnik zagotavlja PVO šestmesečna poročila o izvajanju ukrepa pomoči v skladu s členom 63 Sklepa (SZVP) 2021/509. Upravitelj za ukrepe pomoči redno obvešča Odbor Instrumenta, ustanovljen s Sklepom (SZVP) 2021/509, o izvrševanju prihodkov in odhodkov v skladu s členom 38 navedenega sklepa, tudi z zagotavljanjem informacij o udeleženih dobaviteljih in podizvajalcih.

Člen 7

Začasna ustavitev in prenehanje

1. PVO lahko v skladu s členom 64 Sklepa (SZVP) 2021/509 odloči, da se v celoti ali delno začasno ustavi izvajanje ukrepa pomoči.

2. PVO lahko priporoči, da Svet odloči, da ukrep pomoči preneha.

Člen 8

Začetek veljavnosti

Ta sklep začne veljati na dan sprejetja.

V Bruslju, 25. julija 2025

Za Svet

predsednica

M. BJERRE